

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 574/2012-37

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. apríla 2013 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta a Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť Mgr. J. S., L., zastúpeného advokátkou JUDr. E. K., P., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. PK 2 T 39/01 (predtým postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 39/01) a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Mgr. J. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. PK 2 T 39/01 porušené bolo.

2. Mgr. J. S. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 2 500 € (slovom dvetisícpäťsto eur), ktoré je Okresný súd Bratislava III p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Okresný súd Bratislava III je p o v i n n ý uhradiť Mgr. J. S. trovy konania v sume 269,58 € (slovom dvestošesťdesiatdeväť eur a päťdesiatosem centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. E. K., P., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal uznesením č. k. II. ÚS 574/2012-26 z 13. decembra 2012 na ďalšie konanie sťažnosť Mgr. J. S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. PK 2 T 39/01 (predtým postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 39/01).

2. Podľa § 15 zákona č. 371/20004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, výkon súdnictva k 1. januáru 2005 vo veci sťažovateľa prešiel z odovzdávajúceho Okresného súdu Pezinok na nadobúdajúci okresný súd so všetkými právnymi a ústavnoprávnymi dôsledkami vrátane plnej zodpovednosti za zbytočné priet'ahy v konaní.

3. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že Okresnému súdu Pezinok bola 28. júna 2001 doručená obžaloba Okresnej prokuratúry Pezinok na obvineného A. R. (ďalej len „obžalovaný“) pre trestný čin krádeže podľa § 247 ods. 1 a ods. 3 písm. b) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Sťažovateľ bol účastníkom uvedeného trestného konania v procesnom postavení poškodeného, ktorému mal obžalovaný podľa obžaloby ukradnúť veci z jeho rodinného domu v L. Okresný súd Pezinok po vykonanom dokazovaní rozhodol vo veci rozsudkom sp. zn. 2 T 39/01 z 10. júna 2003, ktorým obžalovaného oslobodil spod obžaloby. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) na základe odvolania Okresnej prokuratúry P. uznesením sp. zn. 9 To 229/03 z 28. októbra 2003 zrušil označený rozsudok Okresného súdu Pezinok v celom rozsahu a vrátil mu vec na nové konanie a rozhodnutie. Po vrátení veci odvolacím súdom konal o nej okresný súd, na ktorý trestná vec prešla v dôsledku reorganizácie súdnictva a zrušenia Okresného súdu Pezinok s účinnosťou od 1. januára 2005. Okresný súd rozsudkom sp. zn. PK 2 T 39/2011 zo 6. septembra 2011 aplikáciou zásady „*in dubio pro reo*“ oslobodil obžalovaného spod obžaloby.

V odôvodnení sťažnosti sťažovateľ uviedol:

«Ako Okresný súd Pezinok, tak aj následne Okresný súd Bratislava III odignorovali záväzný pokyn Krajského súdu v Bratislave obsiahnutý v zrušujúcom uznesení sp. zn. 9 To 229/03 zo dňa 28. 10. 2003 na vykonanie znaleckého dokazovania pribratím znalca do konania.

Tento záväzný pokyn odignoroval Okresný súd Bratislava III, čím neprípustne vytvoril podmienky, že znalecké dokazovanie v rozsahu ako nariadil Krajský súd v Bratislave nebolo už možné a nebolo vôbec vykonané ani ku dňu podania tejto sťažnosti. ...

Okresný súd Bratislava III nekonal vo veci efektívne a plynulo, aj po podanej sťažnosti na priesťahy a skonštatovaní priesťahov zavinených súdom menil termíny pojednávanií...

Okresný súd Bratislava III tak vytvoril a umelo navodil sám podmienky pre účelové oslobodenie obžalovaného spod obžaloby...

Súd následne pokračoval a pokračuje v prietahoch, pričom došlo k porušeniu ustanovenia §-u 172 ods. 3 Tr. poriadku a to tým, že rozsudok nevyhotovil do 30 pracovných dní odo dňa jeho vyhlásenia, bezodkladne nezabezpečil jeho doručenie prokuratúre ako aj poškodenému sťažovateľovi.

Rozsudok bol doručený Okresnej prokuratúre B. až 19. 1. 2012..., teda až po viac ako 4 mesiacoch od jeho vynesenia. Sťažovateľovi bol rozsudok doručený až dňa 13. 2. 2012...

Dňa 14. 2. 2012 podal sťažovateľ na Okresnom súde Bratislava III opakovanú sťažnosť na prietahy, pričom poukázal na prietahy v trvaní ďalších 4,5 mesiacov čo sa týka vyhotovenia a doručovania rozsudku, ktorého odôvodnením zákonná sudkyňa neprípustne porušujúc etiku a dobré mravy škandalizovala a kriminalizovala sťažovateľa...

Táto sťažnosť na ďalšie prietahy v konaní sp. zn. PK 2 T 39/2001 nebola predsedom súdu v zákonnej lehote vybavená ani za viac ako 3,5 mesiaca .

Dopytom na Okresnom súde Bratislava III dňa 30. 05. 2012 sťažovateľ zistil, že trestný spis zn. PK 2 T 39/2001 nebol ešte predložený odvolaciemu Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie a že je „zadržovaný“ na tomto súde...

Je teda nesporným, že porušovateľ pokračuje v marení práva sťažovateľa na prejednanie veci v primeranej lehote a prerokovanie trestnej veci bez prietahov, pričom odvolaciemu Krajskému súdu v Bratislave porušovateľ bezodkladne nepredložil trestný spis na ďalšie konanie a rozhodnutie, spis neprípustne zadržáva, od vynesenia rozsudku už uplynulo ďalších 9 mesiacov, pričom sťažovateľ podal odvolanie riadne a včas dňa 14. 2. 2012...

Včas sa vyjadril dňa 23. 2. 2012 aj k odvolaniu Okresnej prokuratúry B., teda k prietahom neprispel...

Teda stav právnej a osobnej neistoty sťažovateľa v postavení poškodeného v danej trestnej veci nebol vinou závažných prietahov v konaní a zmarenia vykonania dôkazov nariadených Krajským súdom Bratislava... ani ku dnešnému dňu odstránený, vo veci vinou obštrukcií, marenia spravodlivosti v kontexte viac ako 11 rokov porušovania zákonnosti a hrubej nečinnosti súdu (nie vinou poškodeného, ale vinou fatálnej nečinnosti súdu...) ani ku dňu podania tejto sťažnosti nebolo právoplatne rozhodnuté.»

S akcentom na uvedené sťažovateľ požaduje priznať „spravodlivé finančné zadosťučinenie vo výške 1.500,- € za každý rok priesťahov a zjavného marenia spravodlivosti, vyvolania stavu právnej, osobnej neistoty za obdobie 11 rokov“, teda sumu 16 500 € a sumu 10 000 € „titulom neprípustnej kriminalizácie a škandalizácie pred účastníkmi trestného konania, v dôsledku neoprávneného zásahu súdom do práva na česť a dôstojnosť, porušenie prezumpcie neviny obsahom odôvodnenia rozsudku zo dňa 6. 9. 2011“. Nemajetková ujma uplatnená sťažovateľom „vyplýva z pocitov neistoty, krivdy, morálneho utrpenia prameniacych zo situácie navodenej súdom, keď trestné konanie v ktorom je sťažovateľ poškodeným trvá neprimerane dlhú dobu..., navyše sa porušovateľ obsahom rozsudku zo dňa 6. 9. 2011 dopusti kriminalizácie a škandalizácie sťažovateľa ako revanšu za sťažnosť na priesťahy a zmarenie znaleckého dokazovania súdom“.

3.1 Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva Mgr. J. S. na prerokovanie trestnej veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky a na právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom pod sp. zn. PK 2 T 39/2001 vedenom na Okresnom súde Bratislava III v Bratislave porušené boli.

2. Okresnému súdu Bratislava III ústavný súd prikazuje vo veci vedenej pod sp. zn. PK 2 T 39/2001 konať a predložiť vec odvolaciemu Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

3. Mgr. J. S. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 26.500,- €..., ktoré je Okresný súd Bratislava III v Bratislave povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. Mgr. J. S. priznáva náhradu trov konania v sume 334,29 €..., ktoré je Okresný súd Bratislava III v Bratislave povinný zaplatiť na účet jeho právnej zástupkyne advokátky JUDr. E. K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

4. Ústavný súd vyzval okresný súd a právnu zástupkyňu sťažovateľa listom zo 14. januára 2013, aby sa v lehote 15 dní od jeho doručenia vyjadrili k prijatiu sťažnosti a zároveň oznámili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Obaja

účastníci konania prevzali výzvu ústavného súdu 17. januára 2013, avšak v lehote ustanovenej ústavným súdom ani do jeho rozhodnutia sa k prijatej sťažnosti nevyjadrili.

5. Ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože aj napriek tomu, že obaja účastníci konania nevyužili svoje právo a v lehote ustanovenej ústavným súdom, resp. do rozhodnutia ústavného súdu sa k prijatiu sťažnosti nevyjadrili, dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti, jej príloh a z obsahu na vec sa vzťahujúceho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného Okresným súdom Pezinok pod sp. zn. 2 T 39/01 a neskôr okresným súdom pod sp. zn. PK 2 T 39/01:

Dňa 28. júna 2001 bola Okresnému súdu Pezinok doručená obžaloba Okresnej prokuratúry P. proti obvinenému A. R. (ďalej len „obžalovaný“) pre trestný čin krádeže podľa § 247 ods. 1 a ods. 3 písm. b) Trestného zákona. Sťažovateľ v uvedenej trestnej veci vystupuje v procesnom postavení poškodeného.

Dňa 29. júna 2001 Okresný súd Pezinok trestným rozkazom uznal obžalovaného za vinného a odsúdil ho na trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmieneným odkladom výkonu trestu na 1 rok.

Dňa 16. júla 2001 obžalovaný podal odpor proti trestnému rozkazu.

Dňa 20. júla 2001 obžalovaný odôvodnil odpor proti trestnému rozkazu.

Dňa 23. júla 2001 Okresný súd Pezinok nariadil pojednávanie na 7. august 2001.

Dňa 7. augusta 2001 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré po výsluchu obžalovaného a svedkov bolo odročené na 13. september 2001.

Dňa 13. septembra 2001 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré po vypočutí obžalovaného bolo odročené na 23. október 2001 na účely pribratia tlmočníka obžalovanému a ďalšieho dokazovania.

Dňa 19. septembra 2001 Okresný súd Pezinok opatrením pribral do konania tlmočníka obžalovanému a zároveň požiadal Obvodné oddelenie Policajného zboru Slovenskej republiky v P. (ďalej len „obvodné oddelenie“) o doručenie predvolania a predvedenie sťažovateľa na hlavné pojednávanie.

Dňa 22. októbra 2001 sťažovateľ ospravedlnil neúčast' na nariadenom pojednávaní z dôvodu jeho účasti na vyšetrovacích úkonoch v inej trestnej veci. Zároveň sa vyjadril k dôvodom odporu a ku svedkom navrhnutých obžalovaným.

Dňa 23. októbra 2001 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo po výsluchu svedka odročené na 27. november 2001 na účely predvolania a predvedenia sťažovateľa pod hrozbou uloženia pokuty.

Dňa 27. novembra 2001 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré po výsluchu svedka bolo odročené na 15. január 2002 na účely policajného predvedenia sťažovateľa, ktorý nebol na pojednávaní prítomný.

Dňa 28. novembra 2001 obvodné oddelenie oznámilo, že pokus o predvedenie sťažovateľa na pojednávanie bol neúspešný. Sťažovateľ pri pokuse o predvedenie uviedol, že je práceneschopný a že sám ospravedlní svoju neúčast' na pojednávaní.

Dňa 7. januára 2002 Okresný súd Pezinok zrušil termín hlavného pojednávania z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne.

Dňa 9. septembra 2002 predseda Okresného súdu Pezinok rozhodol o pridelení trestnej veci sudcovi JUDr. K. z dôvodu dlhodobej neprítomnosti zákonnej sudkyne.

Dňa 23. septembra 2002 Okresný súd Pezinok vyžiadal výpis z registra trestov a výpis z registra priestupkov obžalovaného, ako aj správu o jeho povesti.

Dňa 27. novembra 2002 Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) doručila odpis z registra trestov.

Dňa 2. decembra 2002 Obecný úrad v N. Ž. doručil správu o povesti obžalovaného. Opatrením predsedu Okresného súdu Pezinok bola trestná vec pridelená sudcovi JUDr. M.

Dňa 8. januára 2003 Okresný súd Pezinok nariadil pojednávanie na 23. január 2003.

Dňa 23. januára 2003 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 13. február 2003 na účely opätovného predvolania neprítomných svedkov.

Dňa 12. februára 2003 sťažovateľ ospravedlnil neúčast' na nariadenom pojednávaní z dôvodu práceneschopnosti a žiadal o jeho odročenie.

Dňa 13. februára 2003 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 27. február 2003.

Dňa 27. februára 2003 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo vzhľadom na neprítomnosť predvolaných svedkov a na návrh poškodeného odročené na 25. marec 2003.

Dňa 25. marca 2003 sťažovateľ ospravedlnil neúčast' na nariadenom pojednávaní z dôvodu práceneschopnosti. Nariadené pojednávanie bolo z dôvodu neprítomnosti sťažovateľa a predvolaného svedka odročené na 22. apríl 2003.

Dňa 17. apríla 2003 sťažovateľ oznámil, že jeho práceneschopnosť trvá, preto sa nebude môcť zúčastniť nariadeného pojednávania.

Dňa 22. apríla 2003 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 20. máj 2003 z dôvodu neprítomnosti sťažovateľa.

Dňa 20. mája 2003 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom si sťažovateľ uplatnil nárok na náhradu škody v sume 8 106 Sk. Okresný súd Pezinok pojednávanie odročil na 10. jún 2003.

Dňa 10. júna 2003 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom Okresný súd Pezinok vyniesol oslobodzujúci rozsudok.

Dňa 9. septembra 2003 prokurátorka Okresnej prokuratúry P. podala odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Pezinok sp. zn. 2 T 39/01 z 10. júna 2003.

Dňa 12. septembra 2003 sa sťažovateľ odvolal proti rozsudku Okresného súdu Pezinok z 10. júna 2003.

Dňa 22. septembra 2003 Okresný súd Pezinok predložil spis krajskému súdu na rozhodnutie o podaných odvolaniach.

Dňa 28. októbra 2003 krajský súd uznesením sp. zn. 9 To 229/03 zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vec vrátil Okresnému súdu Pezinok na nové prerokovanie a rozhodnutie. Zároveň zamietol odvolanie sťažovateľa.

Dňa 6. novembra 2003 krajský súd vrátil spis Okresnému súdu Pezinok.

Dňa 18. januára 2005 okresný súd, na ktorý prešla vec v dôsledku zrušenia Okresného súdu Pezinok s účinnosťou od 1. januára 2005, doručoval rozhodnutie krajského súdu z 28. októbra 2003 procesným stranám.

Dňa 19. decembra 2006 okresný súd vyžiadal výpis z registra trestov obžalovaného a správu o jeho povesti.

Dňa 2. januára 2007 generálna prokuratúra doručila odpis z registra trestov.

Dňa 4. januára 2007 Obecný úrad v N. Ž. doručil správu o povesti obžalovaného.

Dňa 22. januára 2008 okresný súd odstúpil spis Okresnému súdu Pezinok z dôvodu prechodu výkonu súdnictva v zmysle zákona č. 511/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov.

Dňa 22. apríla 2008 Okresný súd Pezinok vrátil vec okresnému súdu, pretože v danom prípade nedošlo k prechodu výkonu súdnictva na Okresný súd Pezinok.

Dňa 27. januára 2010 okresný súd predvolal sťažovateľa na informatívny výsluch (sťažovateľ sa na výsluch nedostavil).

Dňa 12. februára 2010 okresný súd vyzval sťažovateľa, aby oznámil, kde sa nachádzajú kryštálové lustre, ktoré boli predmetom krádeže a ktoré mu boli následne vrátené, na účely ich ohodnotenia znalcom.

Dňa 26. februára 2010 a 1. marca 2010 sťažovateľ podal sťažnosť na „*hrubú nečinnosť a svojvoľné marenie spravodlivosti*“ v namietanom konaní.

Dňa 5. marca 2010 sťažovateľ oznámil, že kryštálové stropné lustre už nevlastní.

Dňa 5. mája 2010 okresný súd nariadil pojednávanie na 22. júl 2010.

Dňa 14. júla 2010 sťažovateľ ospravedlnil svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní z dôvodu práceneschopnosti.

Dňa 2. augusta 2010 okresný súd nariadil pojednávanie na 19. október 2010.

Dňa 19. októbra 2010 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo po výsluchu predvolaných svedkov odročené na 25. november 2010 z dôvodu neprítomnosti sťažovateľa. Sťažovateľ svoju neprítomnosť ospravedlnil z dôvodu práceneschopnosti.

Dňa 28. októbra 2010 okresný súd uznesením priznal svedkovi Ing. K. svedočné.

Dňa 24. novembra 2010 sťažovateľ ospravedlnil neúčast' na nariadenom pojednávaní z dôvodu práceneschopnosti.

Dňa 25. novembra 2010 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito z dôvodu neprítomnosti sťažovateľa.

Dňa 31. januára 2011 okresný súd požiadal ošetrujúceho lekára sťažovateľa, aby oznámil dôvod jeho dlhodobej práceneschopnosti. Ošetrujúci lekár sťažovateľa na žiadosť okresného súdu nereagoval.

Dňa 11. marca 2011 okresný súd požiadal zastupujúceho lekára sťažovateľa o vyjadrenie k jeho dlhodobej práceneschopnosti.

Dňa 18. marca 2011 ošetrujúca lekárka sťažovateľa oznámila, že sťažovateľ je práceneschopný od 4. februára 2011.

Dňa 30. marca 2011 okresný súd nariadil pojednávanie na 7. jún 2011.

Dňa 5. mája 2011 sťažovateľ ospravedlnil neúčast' na nariadenom pojednávaní z dôvodu kolízie s iným súdnym pojednávaním.

Dňa 7. júna 2011 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo z dôvodu neúčasti sťažovateľa odročené na 6. september 2011.

Dňa 5. septembra 2011 sťažovateľ ospravedlnil neúčast' na nariadenom pojednávaní z dôvodu kolízie s termínom štátnice.

Dňa 6. septembra 2011 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený oslobodzujúci rozsudok.

Dňa 23. decembra 2011 okresný súd doručoval rozsudok zo 6. septembra 2011 procesným stranám.

Dňa 27. januára 2012 prokurátorka Okresnej prokuratúry B. (ďalej len „okresná prokuratúra“) podala odvolanie proti rozsudku okresného súdu zo 6. septembra 2011. Okresný súd zaslal odvolanie okresnej prokuratúry procesným stranám na vyjadrenie.

Dňa 14. februára 2012 sa obžalovaný vyjadril k odvolaniu okresnej prokuratúry. Sťažovateľ podal odvolanie proti rozsudku okresného súdu zo 6. septembra 2011.

Dňa 17. februára 2012 sťažovateľ doručil doplnenie odvolania.

Dňa 23. februára 2012 sa sťažovateľ vyjadril k odvolaniu okresnej prokuratúry.

Dňa 27. februára 2012 okresný súd zaslal odvolanie sťažovateľa procesným stranám.

Dňa 30. mája 2012 a 4. júna 2012 sťažovateľ podal sťažnosť na prietahy v konaní a výzvu na odstránenie prietahov.

Dňa 7. júna 2012 okresný súd predložil spis krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaniach.

Dňa 11. júla 2012 krajský súd uznesením sp. zn. 1 To 71/2012 odvolania okresnej prokuratúry a sťažovateľa zamietol.

Dňa 21. augusta 2012 krajský súd vrátil spis okresnému súdu.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. PK 2T 39/01 (predtým postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 39/01) dochádzalo k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48

ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet a právoplatne nerozhodli (m. m. I. ÚS 24/03, IV. ÚS 232/03). Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že z hľadiska hodnotenia povahy veci sa oprel o všeobecnú zásadu uznávanú aj v judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej sa primeraná lehota na konanie v trestných veciach v dôsledku mimoriadne citeľného

zásahu do sféry osobných práv a slobôd, ktorý je s priebehom trestného procesu spojený, musí posudzovať prísnejšie (napr. II. ÚS 32/03, I. ÚS 11/08). Nemožno pochybovať o tom, že aj povaha predmetného trestného činu si vyžaduje osobitnú starostlivosť orgánov činných v trestnom konaní a všeobecného súdu o naplnenie účelu trestného konania, čo okrem iného znamená, že orgány činné v trestnom konaní a všeobecný súd majú povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty účastníkov konania vrátane poškodených strán.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že zdĺhavý priebeh napadnutého trestného konania nemožno pripísať na vrub faktickej náročnosti alebo právnej zložitosti prerokovávanej veci.

2. Pri hodnotení ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa ako strany v konaní, ústavný súd zistil, že aj sťažovateľ výrazne prispel svojím správaním k doterajšej dĺžke namietaného konania, najmä svojou neúčast'ou na nariadených pojednávaniach. Z celkovo 15 nariadených pojednávanií sa sťažovateľ zúčastnil len dvoch, pričom pojednávania museli byť z tohto dôvodu odročované. Ani pokus o predvedenie sťažovateľa pod hrozbou uloženia pokuty nebol úspešný. Sťažovateľ sa nezúčastnil ani na informatívnom výsluchu, na ktorý bol okresným súdom predvolaný.

Na uvedené správanie sťažovateľa ústavný súd nemohol neprihliadnuť pri úvahe o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom súdov v napadnutom konaní a predovšetkým poukazuje na to, že 11-ročné trvanie preskúmaného konania (od podania obžaloby 28. júna 2001 do predloženia spisu krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaniach, t. j. do 7. júna 2012) je už samo osebe najmä vzhľadom na povahu veci bezpochyby neprimerané, aj keď je faktom, že k predĺženiu konania došlo aj v dôsledku správania sťažovateľa.

Ústavný súd z prehľadu procesných úkonov v namietanom konaní zistil, že súdy boli v danej veci aj dlhodobo nečinné, a to konkrétne v období od 27. novembra 2001 do 23. septembra 2002 (10 mesiacov), od 6. novembra 2003 do 18. januára 2005 (14 mesiacov), od 18. januára 2005 do 19. decembra 2006 (23 mesiacov) a od 4. januára 2007 do 27. januára 2010 (takmer 37 mesiacov). Celkovo boli teda dotknuté súdy v tejto veci nečinné 84 mesiacov.

Uvedená nečinnosť dotknutých súdov v trvaní siedmich rokov nie je ničím ospravedlniteľná, pretože súdy nevykonávali vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako procesná strana (poškodený) v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). Uvedené obdobia nečinnosti súdov bez akýchkoľvek zákonných dôvodov treba považovať za zbytočné prietahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu (už aj v kontexte 11 rokov trvajúceho konania) netolerovateľné. K uvedenej nečinnosti, a teda k prietahom pritom nedošlo len v dôsledku správania sťažovateľa, ale najmä v dôsledku postupu súdov.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Vzhľadom na to, že 11. júla 2012 bola predmetná vec na krajskom súde právoplatne rozhodnutá, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ sa domáhal priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 26 500 €, ktoré odôvodnil vznikom nemajetkovej ujmy vyplývajúcej „z pocitov neistoty,

krivdy, morálneho utrpenia“ vzhľadom na neprimerane dlho trvajúce konanie. Navyše, podľa slov sťažovateľa sa okresný súd obsahom rozsudku dopustil „*kriminalizácie a škandalizácie sťažovateľa*“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťúčením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťúčinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti a s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, najmä na výrazný podiel sťažovateľa na vzniknutých prietáhoch a na skutočnosť, že namietané konanie bolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ako aj s prihliadnutím na povahu veci v posudzovanom konaní považuje za primerané v sume 2 500 €.

Pre úplnosť ústavný súd uvádza, že ak je sťažovateľ toho názoru, že postupom sudkyne v namietanom konaní, prípadne obsahom odôvodnenia rozsudku okresného súdu došlo k zásahu do jeho osobnostných práv, má možnosť využiť občianskoprávne prostriedky na ochranu osobnosti.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťúčinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd o návrhu na priznanie primeraného finančného zadosťúčinenia rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

6. Ústavný súd napokon podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním v konaní pred ústavným súdom advokátkou JUDr. E. K., ktoré si uplatnil v sume 334,29 € bez bližšej špecifikácie.

Úhradu priznal za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2012 (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to každý úkon po 127,16 €, t. j. spolu 254,32 €, čo spolu s režijným paušálom 2 x 7,63 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 269,58 €. Keďže sťažovateľom uplatnený nárok na náhradu trov právneho zastúpenia prevyšuje sumu trov vypočítaných podľa vyhlášky, trovy konania boli priznané vo výške zistenej podľa vyhlášky, teda v celkovej sume 269,58 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. apríla 2013